

გადამცემის პანტონა იმყოფება ჯანჭის დიდ ქუჩაზე, მარტიკუზოვის სახლში, № 27.
ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Пнобисъ-Пурцели“—„Моამბე“. ტელეფონი № 372.

მერე ყოველდღე ჩხუბი და დავიდაობა

ობას დიდ აღლუმში დანციგთან, ტური-
ნის გრაფი კი ცხენოსან ჯარის აღლუმში
შუა გერმანიაში.

ოკლანდი. კორუალისა და იორკის
პერსონები და მათი მეუღლეები მოვიდნენ
აქ.

(საღამოს ღებულები იხილე მე-4 გვერდზე.)

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ინგლისი. სამხრეთ-აფრიკის კომისარი
ფორდ მიდნერი ორ დღეს დარჩა მეფესთან
ფინანსის სასახლეში; ამის შემდეგ ის ჩემპერ-
ლენთან, გაბიონტში (ბარონეტის ასული) წავი-
და. ოფიციალურად აცხადებენ, რომ მიდნერის
და ჩემპერლენის შესხედრას მხოლოდ კერძო
ხასიათი ექნება, მაგრამ ნამდვილად კი ამ ზო-
რებს სამხრეთ-აფრიკის საქმეებზე ექნებათ
შესახება. როგორც ისმის, თავდაპირველად
ამ მშველემ ჯარის გაგზავნაზე უნდა მომთა-
პყრებოდა, რომლებსაც ფორდ კატენბერი თხოუ-
ლობდა. მთავარ სარდალმა შეატყობინა მთავრო-
ბას, რომ თუ დადგენილი ჯარების ნაცვლად სხ-
ვებს არ გაუგზავნიან, ამ შემთხვევაში ზასუსხას
გებას ადარ კისრულობდა. მეორე სადაზარაო
საგანი კიდევ შემდეგია. ამ ჟამად სამხრეთ-აფ-
რიკაში ინგლისის მომხრეები ხელს აწერენ ზე-
ტონას, რომლის ავტორებიც კონსტიტუციის
გაუქმებას თხოულობენ კაპის სახელმწიფო. რა-
გორც ისმის, უმადესი კომისარიც ამ დონის-
ძიების მომხრეა; ზოგნი ჭეჭილობენ, რომ ეს
შეტოვია თითქმის მიდნერის რჩევით არის შედ-
გენილი.

ამ დღეებში მეტად საუარადღებო არჩევა-
ნი მხდა საფრანგულენოვან ოქში. ეს ოქი
ქვეყნის ლაბორისტების ოქიდან ითვლება.
1895 წლის საზოგადო არჩევნების დროს
ლაბორისტების კანდიდატი 425 ხმის შემტე-
ბით იყო არჩეული. მაგრამ შარშან ლაბორისტე-
ბის შემტეობა 110 ხმამდე შემცირდა, თუმცა
კანდიდატად ამ ოქში ღორღთა პარტიის ლი-
ბერალისტების ღორღი, ღორღ კომპერლენის შემ-
ოი იყო. ლაბორისტების შემტეობა იმითაც
შემცირდა ასე, რომ ბევრმა ლაბორალმა ამომ-
რჩეულმა მონაწილეობა არ მიიღო არჩევნებში,
რადგან არ უნდოდათ, რომ კონსტიტუციის
შეზღუდვის გზის წინააღმდეგ წასულიყვნენ.
გრეი არწმუნებდათ, რომ მთავრობის კანდა-
ტის წინააღმდეგობა—ამის დაგმობას ჰნიშნე-
სო. გრეი წვეულად ამავე ხერხს მიჰმართა.
ღორღ ლაბორისტების კანდიდატს ზეზას შემტე-
ობა.

მრევლთან კოდის პურის თუ სხვა განწე-
სებულების გულისთვის, გულს უტრუვებს
და გონებითაც და ზნეობითაც ხრის. იმ-
ათაც კი ვისაც სწავლის დროს, სასწავ-
ლებელში წრფელი სურვილი ჰქონა ხალ-
ხის დახმარებისა, რომლებიც მიემურობო-
დნენ სოფელში თავიანთ მოძმეთა დასახმ-
არებლათ, ვისაც სურვილი ჰქონათ, სწავ-
ლის და ოღონდ მაინც უღვივოდათ
სურვილი ხალხის სამსახურისათვის თავიანთ შე-
ძლებებისა და გვართ, მათაც, როგორც მო-
წვეტილი რიგთან საზოგადოებისათვის, ცო-
ცხალ სიტყვისათვის და მოვრებული, წიგნ-
ებისა—თანდისთან გონება დახმევით და
თანაგრძნობა და შებრალება მოძმისადმი
დასწრე უნდებიათ. ჩარეულან ხალხის ფერხულ-
ში, შეძლების შეძენის სურვილს გაუტაცნიათ
და სოფლის ჩარჩებთან და მოვასშებთან
ესენიც ერთად სწოვენ და აცლიან გლეხს
ქონებას, და ამა ამით ხელში ჩაეარდნით
სკოლა რა სასურველ ნაყოფს გამოიღებდა
და ან რას უნდა მოელოდეს კაცი. სამის
წლის წინეთ კი სამრევლო სკოლებს ბედ-
მა გაუღიმა. მთავრობამ მეტი ყურადღება
მიუქცია და 3000 მან. გაიმეტა ქიზიყის
სკოლებისათვის. მას აქვთ სკოლების საქ-
მეც უკეთ წავიდა. სკოლების რიცხვი ერ-
თი ხუთად გამრავლდა და სამინისტრო
სკოლებსაც გადაამეტა რიცხვით. დღეს ქი-
ზიყში სულ 11 სამრევლო სკოლა და 299
ვაგი და 416 ქალი სწავლობს; აი სახლე-
ბიც: გელის ცხის სკოლაში სწავლობს
77 ქალი, ჩუშტაყის—სწავლობს 51—30

ბა,—სთქვა გრემი—ბურების მომხრეც უა-
ფიდა. უნიონისტების გაზეთებიც ამ სახუთს
ატანდნენ ძალას; «სტანდარდ»-მა მეტადე იმე-
დი გამოთქვა, რომ გრეი შესანიშნავად გაიმარ-
ჯებოდა. მაგრამ ნამდვილად სულ სხვა გამოვი-
და. ღობერალი კანდიდატი აინჩეს და მეტე
როგორც 792 ხმის შემტეობით. ამდენა ხმა
ჟერ არავის მიუღია ამ ოქში. უნიონისტების
გაზეთები დიდ მნიშვნელობას აძლევდნენ ამ არ-
ჩევანს, რადგან ის ესხანდელი მოაფრობის
დაცემის მომასწავებელია. «ტეგელად დაჰმა-
ლეს ვინმე ამ ამბავს,—ამბობს გაზ. «ტა-
იმს»-ი,—რომ უნიონისტების შემტეობა ძლიე-
რად და საშინლად უკმაყოფილოა ესხანდელი
მთავრობით. მარტო ღობერალ უნიონისტებზე
ვინ რას იტყვია, რომ თვით ძველი კანსერვა-
ტორების პარტიც უკმაყოფილო არ იყოს.
უფროდ შემთხვევაში მთავრობის მომხრე დეპუ-
ტატების შემტეობა, რომლებიც წარსულ წელს
აინჩეს, დიდს ნდობით არ უფრებს თავის
მეთაურებს. და ასეთი შესხედება უფრო და
უფრო გრძელდება...»

აშტარ-უზნარი. პარლამენტმა მეორე წა-
კითხვის შემდეგ კარგადი ორივე კანონ—ზო-
ქტი მიიღო. პირველი მთავარი შეეხება რე-
ნის გზებს, ხოლო მეორე არხების გაყვანის
ვენური გზებიდან სისარულით ესხიან ამ გა-
მარჯვებას, რომელიც კარგადი სამინისტროს
დარჩა. ეს გამარჯვება ერთი მხრივ მდლო-
ჩეების ზომიერ ზოლიტასაც მიუწერება.
მდლო-ჩეების დოქტორ კანდელმა კამათის და-
სასრულს გამოაცხადა, რომ კამათს არხების
კანონ-პროექტის შესახებ ნიადგი დამზდა
ბოკეობის ორივე ერის შერატებისათვისა, და
იმედია, რომ საკითხი ენების შესახებ ორი-
ვე ერის სასამოვნოდ იქნება გადაწყვეტილი.

ამავე საკითხის თაობაზე მდლო-ჩეების მე-
თაურმა გეროლდმა გერმ. გაზ. «ოსტ. ფოლგა»-
ში გამოაცხადა, რომ მოლაპარაკება ჩეების და
გერმანულზე შუა კრებულში კომპრომისის შე-
სახებ უნდა განხილეს. ამ განცხადებიდან
სმის, რომ მოლაპარაკება შუა უკეთესი განწყო-
ბილება დამყარდება. გეროლდი წინადადებას
იძლევა, რომ ეს მოლაპარაკება შემოღობაზე
დაიწყო, ჩეების სეიმის არჩევნების შემდეგ,
რათა საარჩევნო ავტორიტას ჩეების დ-გერმანულზე
შუა გამართულ მოლაპარაკებაზე ცუდი გავლენა
არ იქონიოს.

კრიტიკა. როგორც ღებულებიდან ვიცით, 18
მაისს პრინც გერკმა კრიტიკის საგნო კრების
სესიას გახსნა. ბევრი დამსწრეთაგანი საბერძნე-
თის დროშებს აფრიალებდა. პრინცმა ცქილი

სიტყვა წარმოსთქვა იმ წეს-რიგის შესახებ,
რომელიც მისმა აღმინისტრაციამ კუნძულზე შე-
მიადო. შეეხო რა კრიტიკის თინანსიურ მდგო-
მარებას, პრინცმა განაცხადა, რომ 4,000,000
ფრანკის სესხება, რაცა შარშან იყო ნება დარ-
თული, საჭიროდ არ აღმოჩნდა, მაგრამ საზო-
გადოებრივ საშუალების დასწრებად და მიწად-
მოქმედების გასაუმჯობესებლად კი საჭირო იქ-
ნება ფულის შოვნა. უფროდ საინტერესო
მის სიტყვაში ის ნაწილი იყო, სადა პრინცმა
იმ საკითხის შესახებ ილაპარაკა, რომ კუნძული
საბერძნეთს შეუერთდეს.

უფროდ მხრიდან, მთელი კრიტიკის მასალა-
ობა შეეკრებოდა საბერძნეთს შეუერთდეს ჩევის
ქვეყანას; ამიტომ ჩემ მოაქვებად ჩათვალე
ეს სურვილი დიდი სასწიფიფობისათვის შემე-
ტეობინება. იმით მიახსენეს, რომ დიდას
ხალისით განხილვედ უფროდ წინადადებას, რა-
მელსაც კი კრიტიკის მდგომარეობის გაუმჯო-
ბობა ექნება საგნად, მაგრამ ესხანდელ გერმან-
ებთან შორის, ვერ დასთანხმდებიან, რომ ამხა-
რი პოლიტიკური ცვლილება მოხდეს. სასემ-
წიფობი მხედველობაში იღებენ კრიტიკების
უფროდ კანონიერ სურვილს; მაგრამ მაინც ურ-
ჩივენ კრიტიკებს, რომ უფროდ წინამსწარ და
წინდაუხდავს მანიფესტაციას ჟერ-ჟერობით
მაინც მოერიდნენ.

როცა პრინცმა საგნო კრება დატოვა, ხალხმა
დიდას აღტაცებით განიცადა. მისი წასვლის შე-
მიდე კრებაში დადგინა მდლო-ჩეის გამოცხადის
სასწიფიფობის და სთხოვს, რომ თავიანთ კე-
თილმობილური და კანთ-მოაქვრული მეტადიე-
ობა დაავარცხნონ მით, რომ კრიტიკა საბერძნეთს
შეუერთდეს. მესულშია დეპუტატები ეცდნენ
პროტესტი გამოცხადებინათ. მაგრამ კრების
თავმჯდომარემ გამოაცხადა, რომ დადგენილება
უფრო მადებულადა და კრება დასრულა. მაშინ მე-
სულმანებმა დასწრეს თავიანთ პროტესტი და
პრეზიდენტს ჩააბრეს. საღამოს ხალხმა დემონ-
სტრაცია მოაწდინა პრინცის სასახლის წინ. მა-
ნიფესტანტები თხოულობდნენ, რომ კრიტიკა სა-
ბერძნეთს შეუერთდეს.

პარიზი. გერმანული აგრარები (მეტატ-
ნები და დიდი მამულის პატრანები) თხოულობ-
ბენ, რომ უცხოეთიდან შემოტანულ ზუზს ბაგი
მოამატოს. ერთ გერმ. გაზეთს უნაგრობია,
თუ ამ ბაჭების მამატებას რა გავლენა ექნება
საფეიქრო ფაბრიკების შემტეობა. მსულად წე-
ლიწადი ფეიქარი 609 მარკას შოვობს. უფრო
ფეიქარების რიცხვი—2 1/2 მილიონია. უფროდ მა-
თავისი წელიწადში საშუალოდ 200 კილოგრამ
ზუზს აუიდას და ამ ნაირად ესხანდელ დრამ 7

მარკა ბაჭს იხდის, ხოლო უფროდ ფეიქარების
ფაბრიკები (ერთი მუშა-კაცი, ცოლი და ორი შვილი)
წელიწადში 28 მარკას იხდის. უფროდ ფეიქარი
კი—ესენი უფროდ სწავლულ კანონმდებლებს
არაინ,—ერთად წელიწადში 300 მარკას იხდის.
მარკა ბაჭს იხდის. აგრარების მოთხოვნები
რომ შესრულდეს, უფროდ მუშა ფეიქარი იძუდ-
ბული იქნება თავისი საშუალო წლიური ქარიღი
—300 მან.—დან—26 მანეთი ზუზის ბაჭს
გადაიხდეს.

ზოლოფური გაზ. «დენნი შაზნანს»
სწერს, რომ ზოლოფელ ბაჭების მეტად სდგო-
ნის ზოზნანს პრესაულ სკოლებშია. ამ სკო-
ლებში მასწავლებლები სულ გერმანელები არ
ან და ზოლოფური ერთი სიტყვაც არ იცინა
უმწიფეობა სკოლადან ხმარად დასახლანებულ
ლი ხელებით ბრუნდებიან შინა. ეშინიათ
რომ ზოლოფელებმა უწესიობა არ მოახდინო-
ნენ ზოლოფელებმა ბევრად გამოაცხადეს პროტესტი
თავისთან მხედვური წესების წინააღმდეგ
მაგრამ მათ სამართლიან საჩივარს მთავრობა
ერს არ უგდებს.

სამხრეთ-აფრიკა. გაზ. «ნოვოსტ»-
ი ღონდობდას ატეობინებენ:

აქ ღამარაკობენ, რომ მთავრობა ორივე
ნებო დეპუტატის გაგზავნას აპირებს სამხრეთ-
აფრიკაში, რადგან მეფე ელჟარდს ქსურს
ხოლო მოუღოს ომისა.

კრიტიკური ჟერ-ჟერის გაზეთების ცნობა
ვითამ კრიტიკებს და ბატას ზაზე მოაქვს
რაკება ქტილესთ გამართული. პირაქით ბატ
გადაწყვეტილი აქვს ომი განავრძნოს.

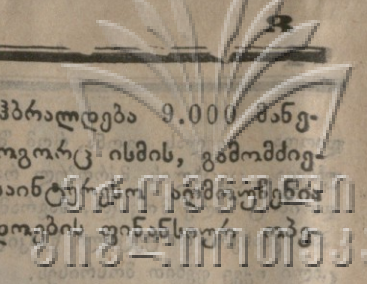
ინგლისის მთავრობის ოფიციალური ცნო-
ბები სამხრეთ-აფრიკის ომის შესახებ მეტად
ბუნდად და ორჭოფად იწერება. ხმარად მთა-
რობა განცხადებს სწორებს ამ დეპუტებს და ბევრ
სულც ჰმალავს. ამას შესახებ ფრანგ. გა-
ზეთებში ღონდობდა კორესპონდენტი იწ-
რება, რომ ინგლისის საზოგადოებამ უფრად
ბა-მაიქცია ამ კარგიმებასა და მეტად გა-
რებული სამხედრო სამინისტრობო, რადგან
სიმართლეს ეს სამინისტრო ამხანაგებს და
ღორღ კრიტიკებოდა. არავისთვის საიდუმლოა
შეადგენს, რომ კრიტიკური დაწვრილებით სწორ
ატეობინებს მთავრობას უფროდ ბოძალას ამბ
საო. ის სთხოვს მხოლოდ სამხედრო სამინ-
ისტროს, რომ ზოგაერთ დეპუტებს, მაგად.,
რის მოძრაობის შესახებ, ნუ გამოაცხადებთ
რადგან ბურების მეტობები ამ დეპუტებს
შინაარს სამხრეთ-აფრიკაში ბურების სრულ
ატეობინებენ. მაგრამ სამხედრო სამინისტრო

ვაგი და 21 ქალი; გურჯაანის—სწავლობს
32 ქალი. ჯანდასახის—სწავლობს 65 ქა-
ლი, მაზნარის—სწავლობს 47—14 ქალი
და ვაგი, ანავა—სწავლობს 107—19 ვაგი
და 88 ქალი. ბოდბის—სწავლობს სულ 65
—38 ვაგი და 27 ქალი. კელმეზურის—
სწავლობს 110—70 ვაგი და 40 ქალი.
ჯუგანისა—77—53 ვაგი და 24 ქალი; არ-
ბოშისაში სწავლობს 35—19 ვაგი და 16
ქალი; ნუკრიანისაში სწავლობს 59—37
ვაგი და 22 ქალი. სამინისტრო სკოლა კი
სულ 14-ია. აი ამით სახელებიც მოსწავ-
ლეთა რაოდენობით. სკოლები: ველისცი-
ხისა (ორკლასიანი)—სწავლობს 133 ვაგი.
გურჯაანისა—სწავლობს 67—52 ვაგი და
15 ქალი; ვეჯინისაში სწავლობს—66—44
ვაგი და 22 ქალი, კარდანახისა—სწ. 68—
61 ვაგი და 7 ქალი; ანავისა—სწ. 53—30
ვაგი და 23 ქალი, ვაქარასა—სწ. 60—41
ვაგი და 19 ქალი; საქობისა—სწ. 43—33
ვაგი და 10 ქალი; ბოდბისხევისა—სწ. 60
—50 ვაგი და 10 ქალი; მაზნანისა—სწ.
68 ვაგი. მირზანისა ვაგებისაში—81 ვაგი
და მაზნანის ქალების სკოლაში 31 ქალი,
მალარის—45—23 ვაგი და 22 ქალი; კა-
კაბეთისა—78—41 ვაგი და 31 ქალი და
ყანდაურისაში—80—51 ვაგი და ქალი.

სულ სამინისტროს 14 სკოლაში სწავ-
ლობს 932 სული—726 ვაგი და 206
ქალი. სამი სასწავლებელიც ქალაქ სიღნა-
ღში—სამოქალაქო სავაგებო, რომელშიც
სწავლობს 95 სული—37 ვაგი და 58 ქა-
ლი. მარიის საქალებოში სწავლობს სულ

150 ქალი. აი მთლად მოზარდი თაობა
ქიზიყში (მთელს მაზრაში)—ჩვენ სამოქა-
ლაქო სამკლასიან სკოლას არ ვიღებთ)
„ღმერთმა ერთი რათ აცხონოს, თუ მეორეს
არ წაწყმედსო“. ესევე დამართათ სკოლე-
ბის მზრუნველთ. სკოლობდნენ სამრევ-
ლო სასწავლებლის გახსნით სამინისტრო
სკოლები შემეცირებინათ. ჯერ იყო და
ვაქირის სამინისტრო სკოლის გადაკეთებას
ლაშობდნენ სამრევლო სკოლათ, მაგრამ
ველარ მოხდა. ანავაში ხომ მთელი აურ-
ზაური ასტყდა, სამრევლო სკოლის გახსნით
სამინისტროს დაკეტა მსურდათ. იქნება გა-
ცხორციელებინათ კიდევაც, რომ, ერთის
მხრით, სამინისტრო სკოლის მზრუნველთ
თავი არ გამოეღოთ, და მეორეს მხრით, სა-
მრევლო სკოლის მასწავლებელს ქ. ზარა-
ფიშვილისათვის თავი არ დაენებინა ამ სკო-
ლისთვის და სხვაგან არ გადასულიყო. ზა-
რაფიშვილის ქალის დროს სამრევლო სკო-
ლა კარგად მიდიოდა, შეგირდები სულ ამ
სკოლას ეტანებოდნენ და სამინისტრო სკო-
ლაში კი სულ 10—15 ყმაწვილს ძლივს
უგროვებდნენ თავს, როდესაც სამრევლო-
ში 120 მეტი იყო და ბევრიც უკანვე
ბრუნდებოდნენ ალაგის უქონლობის გამო.
ქ. ზარაფიშვილის შემდეგ კი და ნამეტნავათ
სამინისტრო სკოლაში ახალი მასწავლებლის
შლის დანიშნის შემდეგ სამრევლო სკო-
ლამ ხალხი ვეღარ დააკმაყოფილა და სამი-
ნისტრო სასწავლებელიც გადაიყვანეს შვი-
ლები და თუ ძალიან არ ეცადნენ, სამრევ-
ლო სკოლას სამინისტრო სკოლა შინათქამს.

სიმართლე თხოულობს აღენიშნათ, რომ
სამინისტრო სკოლები უფრო უკეთეს
რემოციაში არიან, ვიდრე სამრევლო სკო-
ლები. სამინისტრო სკოლებში უფრო მო-
ზადებული მასწავლებლები არიან, ვიდრე
სამრევლოში. მომეტებულ ნაწილათ სამ-
სწავლებლო სასწავლებელში კურს დამთავრ-
ბულები არიან, სამრევლო სკოლებში კი
გარდა სამი მასწავლებლისა, რომელთაგან
ერთი სასულიერო სემინარიელია, ერთი
სემინარიის მეორე კლასელი და ერთი ე-
რქალურ სასწავლებელში კურს დამთავრ-
ლი, ორ-კლასიან სასწავლებელში კურს
მთავრებული ქალები არიან, ან სასული-
ერო სასწავლებელში კურს შესრულებულ
ბი, რომელთაც სახედავოგო ცოდნა
აქვთ, ამასთან ხშირად შეხედებით—14—
წლის ქალს მასწავლებელს, რომლის ყურ-
ბა მისდამი სიბრალულს უძრავს და სიბო-
ლულით ვერც-კი ჰკითხავს რასმე—ისეც
ბუზულ შემინებულს. მხანველზე იმ ში-
ბეტილებს ახდენს, თითქმის ამ მასწავ-
ბელთა საქველ-მოქმედოდ გადაქეულიყო
სასწავლებელი და ალაგის იმითამ მიე-
მათთვის. მომეტებულ ნაწილიც მართლ-
რომ ამ მიზნით არიან დანიშნულნი. მის-
ლოდ ეს შეხედულობა რამდენად მარ-
ლია და საიმედოც არის, გადაწყვეტა მე-
ხველისათვის მიგვიწვდია,—სამინისტრო
სწავლებლებს თავიანთი საკუთარი შერ-
ბიც აქვთ და შესაფერიც სკოლისათვის
სკოლებში რამდენიმე საკითხ-სახელმძღ-
ლო წიგნსაც შეხედება კაცი. სამრევლო სკო-

...იმ დეპუტატებს აცხადებს, რომლებიც, ახლათ, ინგლისის ბრძოლაში მონაწილეობის მომზადებას შეწყვეტა.

ახალი ამბავი

— ორშაბათს, 28 მაისს, ქართულ დრამატულ საზოგადოების კანტორაში მოხდა პირველი კრება ამ საზოგადოების წევრთა. კრებაზე დასახელებულ იყვნენ ახალი კანტორის საზოგადოების გამგეობის წევრები: თანამდებობაზე, რადგანაც ახლანდელი გამგეობის წევრები თითქმის ყველანი უარს ამბობენ ხელ-ახლავ არჩევაზე. საზოგადოების კრება, როგორც უკვე გვქონდა აღნიშნული, დანიშნულია პარასკევს, 1 ივნისს დაიწყოს.

— ხვალ, 31 მაისს, ქალთა 1-ლ გიმნაზიის სადგომში, საღამოს, დანიშნულია პირველი სამსახურეო კრება. საზოგადოების კრება, როგორც სჩანს, საზოგადოების ანგარიშიდან, 1900 წელს შემოსულია 11.470 მან. 22 კ., ღუბაძეს — 9626 მ. საზოგადოების საბავშვო კლასში სულ 40 ბავშვი ყოფილა გასული (27 ქალი და 13 ვაჟი). გარდა ამისა, საზოგადოების ხარჯზე რამდენიმე ბავშვი იზრდებოდა კერძო ოჯახებშიაც.

— ამიერ კავკასიაში უმაღლესი სასწავლებლის დაარსების საქმეს განიხილავს სალმწიფო საბჭო მომავალ შემოდგომის სესიის დროს; პროექტი, სხენებულ სასწავლებელს უნდა ექნეს სამეურნეო და მეღვინეობის განყოფილება. („არგონავტი“).

— ტფილისის პოლიცემისტების თანამდებობის აღმასრულებელი ტიტულიარი ინჟინერი კაფაჯიძე დაამტკიცეს ტფილისის პოლიცემისტად.

— როგორც შევითვქვით, ოზურგეთის ლეჩხუმისა და შემდეგ რაჭის მაზრის დროსად ნამყოფი აღმზიების საქმეს, როგორც სამსახურის დროს სხვა-და-სხვა დროს მოქმედების ჩადგნა პარალელურად, ამავე ოვნისის თვის 25-ს განიხილავს ტფილისის სამოსამართლო პალატის სესიის მაზრის დ. ონში. საქმის გარემოება და შედეგს შემდეგ ვაუწყებთ მკითხველებს.

— მომავალ გამოფენის საოჯახო მრეწველობის განყოფილების გამგეობა ბ. ბ. თორაშვილი და ბაბოშვილი გუშინ მოიწვიეს სხენე-

ბულ მრეწველობის წარმომადგენელნი და მსჯელობა ჰქონდათ საიუბილეო გამოფენაში მონაწილეობის მიღების შესახებ. ამ დღეებში ფირალაოვი მიდის ამიერ-კავკასიის სხვა-და-სხვა კუთხეებში საოჯახო მრეწველობის ექსპონატების თავის მოსაყრელად.

— გამოფენის ამავე განყოფილების გამგეთ განზრახვა აქვთ მიმართონ ძველ და ძვირფას ხალიჩების პატრონებს, რათა მათ გამოფენიონ ხალიჩები მომავალ გამოფენის დროს.

— რუსეთის საიმპერატორო-საბაღოსნო საზოგადოების კავკასიის განყოფილების გამგეობამ შეატყობინა კავკასიის სამეურნეო-სამრეწველო გამოფენის მომწყობ კომიტეტს, რომ, ჩვენისაზრით, კავკასიის გამოფენის ექსპონატების საექსპერტო კომისიის წევრებად შეიძლება დანიშნენ სათესლე განყოფილებისათვის გ. ი. დიადიშვილი, ვ. ი. ლინეცკი, ზ. დ. პრილაპო და ი. ი. მეშერსკი; დეკორატიული მებაღეობისა — ტინი-სოვეტნიკი ი. ს. მედვედვი, ვ. პ. ბოჩარნიკოვი და ა. ნაბოკინი; ხილის მოყვანის განყოფილებისა, მებაღეობის სპეციალისტები — ვ. ვ. პაშკევიჩი და ა. ა. იაფეცკი; მებაღეობისა და მეფუტკრეობისა — პ. ი. შიხმანოვი, პროფესორი ს. პ. გლაზენაპო, ნ. ნ. შავროვი და ვ. პ. ივანოვი.

— გუშინ, 29 მაისს, მეორე განყოფილების მომრიგებელ სასამართლოში განიხილეს საქმე ტფილისის ქალაქის გამგეობის წევრების თ. ჩერქეზაშვილისა და ს. ს. სტოგაშვილის, რომელთაც ბ. ნერინგი ცილის დაწამებას აბრალვდა. თურმე როცა ქალაქის საბჭო იხილავდა სხენებულ ნერინგის ქაღალდს შვილის გარდაცვალების გამო შემწეობის შესახებ, თ. ჩერქეზიშვილს უთქვამს: „ისეთმა დაწამებულმა, როგორიც საბჭოა, არ უნდა განიხილოს ქაღალდი, რომელიც სავსეა ინსინუაციებით და სიცრუით“; ამას ხოლოვე დაუმატა: „ცხადია, ნერინგს უნდა წავლიჯოს რამე ქალაქს, მიუხედავად იმისა, რომ გარდაცვლილ ნერინგის ოჯახში მიიღო, რაც ერგებოდა“. მოყვანილობის ტყვეები ნერინგის (მამას) ცილის წამებად მიუჩნევიან და სასამართლოსათვის მიუმართავენ. სასამართლოში თ. ჩერქეზიშვილმა და ხოსროვემა განაცხადეს, რომ მომრიგებელ სასამართლოს არ ექვემდებარება ეს საქმე, რადგან ზემოდ მოყვანილობის ტყვეების წარმოუქმის დროს იღებდნენ

სული თავის მოყვარეობა და ერიანობა და აკმაყოფილდნენ ავილოთ თუნდაც ამ დღეებში მომხდარი ბოროტ მოქმედება ტყის ყარაულ გაბარაშვილისა, რომელმაც დასჯა ხანჯლით ბოღბელი გლეხი გიგო სენიაშვილი. საქმე იმაშია, რომ სენიაშვილს საქონელი უძოვებია სახელმწიფო ტყის მახლობლად და დაღლილს და მოქანცულს წასძინებია. ძილის დროს კი საქონელი ტყეში კადაპარია. მალე, ძალიან მალე გამოვლინებია ისევ და საქართველოში გაბარაშვილმა მოასწრო, დაუწყა ცემა და მოაწადინა ტანსაცმლის გახდა სენიაშვილი გაექცა გაბარაშვილი გამოვიდა და ხანჯლით ძალიან დასჯა. საქმე გამოძიებულს გადაეცა და იქნება ყარაული დასაჯოს კიდევაც, მაგრამ საქმე იმაშია, ძალს ვინ ატანდა, გინდა თუ არა ავკაცობა ჩაიდინენ — მოკალი ვინმე, ან მოეკლევინეო. არა, კანონი იმას ავალებს, ამისთანა დროს ოქმი შეუდგინე ზარალზე და უფროსს მიაჩნო. მოჩი და გათავდა. მაგრამ ეს რაა, გაბარაშვილის მოალაგმე უფრო კარგი საქმე ჩაიდინა. ერთს დედაცა, რომელსაც შემოდგომამდე ტყეში შვინდი მოეკრიფა, რასაც კანონი არ უკრძალავს, თაუთ გამოეკიდა, რათა თავის სასარგებლოდ გამოეგლიჯნა რამე, მაგრამ ეს გათამამებული ვაჭრის თანხა უფროსმა არა მკითხე ერთგულობისათვის დასაჩუქრების მაგიერ სამსახურიდან დაითხოვა. ყველას რომ თვალი აღევნონ და ასე სამართლიანთ

მონაწილეობას საბჭოს სხდომაში, როგორც სამსახურის პირნი და ამიტომ მათ წინააღმდეგ ამ საქმის დაწყება შეიძლება მხოლოდ სამსახურის წესით. მომრიგებელი მოსამართლე თავის განაჩენს გამოაცხადებს დღეს, 30 მაისს.

— ტრამვაის უსასხელო საზოგადოების გამგეობის დირექტორი ბ. რინდზინსკი იყო გუშინ ტფილისის ქალაქის თავთან, რომელმაც დაწვრილებით გააცნო მას ბ. რობისა და ქალაქის თვით-მმართველობის შუა ჩამოვარდნილი უთანხმოების გარემოებანი და თან დასძინა, რომ თუ სხენებულ საზოგადოება, თანხმად არსებულ ხელ-შეკრულებისა, არ დააკმაყოფილებს ქალაქს 600.000 მანეთის სესხის შესახებ, ქალაქი უთუოდ სასამართლოს მიმართავს თავის უფლების აღსადგენად. ბ. რინდზინსკის გადაწყვეტილი პასუხი არ მიუცია ქალაქის თავისათვის, მხოლოდ შეპირდა, რომ იგი ღებუთ შეატყობინებს ბრიუსელში ტრამვაის საზოგადოების გამგეობას საქმის გარემოებას და ამ დღეებში საბოლოო პასუხს მისცემს.

— ტფილისის ქაღალდის აუდიტორს მინდობილი ჰქონდა გამოეკვლია ქალაქის უფლება იმ ადგილზე, რომელიც მდებარეობს ნავთილულში და რომელზედაც დავას აცხადებს საინჟინერო უწყება. საბუთების განხილვის შემდეგ, ინჟინერს უთქვამს შეატყობინა ქალაქის გამგეობას, რომ სხენებულ ადგილზე ქალაქს საკუთრებაა.

— შედგენილ ხარჯთ-აღრაცხიდან სჩანს, რომ ქაღალდის ხარჯის დაქვანება — ერთი „საღდათის“ ბაზარში და 4 ქალაქის სხვა ნაწილებში დაჯდება 47.000 მანეთი, გარდა ყოველწლიურის ხარჯისა.

— ტფილისის გუბერნიის საქაღალდე საქმეა საკრებულოს შემდგენისათვის სხდომები ექნება ხუთშაბათობით.

— ოფიციალურის ცნობებით, ეხლა საქაღალდის ჭიანჭი გაჩენილა თიონეთის, ახალქალაქის და გორის მაზრაში.

— ყუბლა ინსპექტორის ბ. პეტროვის გამოანგარიშებით მუდანიან მანდრებას მარწყვის საქმის შემდეგ მოაწება დაჯდება 240.000 მანეთი.

— მესამე განყოფილების მომრიგებელ სასამართლოს გამოძიებულმა დაასრულა უსასხელო საზოგადოების კასიარის ბერლემონის საქმის გამოძიება. ბერლემონს,

მოექცნენ თავგასულ მოხელეებს, მათი თვით ნებობა და უკანონო საქციელიც აილაგებოდა. ტყვე უფრო შინაბეზობა და ხალხიც მოიხვედნენ.

მაგრამ რა გავამტყუნებთ უბრალო, უვიცი ტყის ყარაულნი, როდესაც უფრო ნასწავლი და სოფელში მოყვარე მოხელენი უარესს სჩადიან. ყველა უკანონო საქციელის ჩამოთვლა შორს წავიყვანს, მოგახსენებთ მხოლოდ ერთს გარემოებას დამახსიათებელს, თუ ხშირად როგორ უდნაშაულო კაცი მოდანაშაულები ხდება და ავკაცობასაც იდენს მოხელის თვითნებობის მოწყალებით. ამას წინათ, ერთმა დროებით ბოჭკულის თანამდებობის აღმასრულებელმა ბ. სამართალში მისცა სიღნაღელი მოქალაქე, ვითომ და იმიტომ, რომ სამსახურის ასრულების დროს შეუტაცებია მომაცენა, მცველიც გამოიწვია და დამიქრა კიდევაც დანითაო. ოლქის სასამართლოში საქმის გარჩევის დროს კი აღმოჩნდა, რომ დღეობაში სადილზედ ერთს შეზარბოშებულ გლეხს ამ მოქალაქისათვის რევოლვერი ამოუძვრია და უსროლია. (დაუცლია ტყუილ უბრალოთ). მოხელეს გაუგია ხმა რევოლვერისა და ისიც, თუ ვისი იყო რევოლვერი, მხოლოდ იმდენათ არ შეუწუხებია თავი, გაეგო ვინ დაცალა. მოიწვია თურმე მოქალაქე, ურტყა-და ურტყა მათარხები, მერე გომში შეამწყვდია და თავის მცველს უბრძანა, ეცემნა დაპატიმრებულისათვის. მოთმინებიდან გამოსულმა მ., ხეყნით რომ ვერა გააწყურა, ახლა

როგორც ვიცით, პარალელურად 9.000 მანეთის გაფლანგვა. როგორც სჩანს, გამოძიებულს ბევრი რამ საინტერესოა. სხენებულ საზოგადოების თანხმად რაციების შესახებ.

— ორშაბათს, 28 მაისს, ტფ. მომრიგებელ სასამართლოს უნდა განიხილოს საქმე ი. ე. ზუბაშვილისა, რომელიც უჩიოდა თავის რძალს ე. გ. ზუბაშვილისას ცილის დაწამებას. მაგრამ რადგანაც მომჩივანი არ გამოცხადდა, მოსამართლემ საქმე მოსპო.

— გუშინ, 29 მაისს, ქ. გუმბრში (ალექსანდროპოლი) უნდა მომდარიყო საქალაქო არჩევნები.

— ქ. გუმბრიდან გვატყობინებენ, რომ ქალაქის თვითმმართველობამ დაადგინა იშუამდგომლოს კავკასიის სამოსწავლო ოლქის აღმინისტრაციის წინაშე სხენებულ ქალაქში რეპუტაციის დაარსების შესახებ.

— გუშინ-წინ, 28 მაისს, მახეჯის სასახლეში მაიყვანეს გრძნობა დაკარგული მოქალაქის ქალი ანფისა ბ. მარჩენკო, რომელიც რამდენიმე წუთის შემდეგ გარდაიცვალა. განსვენებული, როგორც აღმოჩნდა, ფეხ-მძიმედ ყოვილა. სიკვდილის მიზეზი მისივე გაუფრთხილებლობა ყოვილა: მას დაუღვინა ნახევარ სტაქანზედ მეტი კარბოლის სიმევე. პოლიციის გამოძიებით აღმოჩნდა, რომ ანფისა მარჩენკო ჩამოსულა ტფილისში როსტოვიდან მიმდინარე თვის პირველ რიცხვებში. აქ მას არც ნათესავი, არც ნაცნობი ჰყოლია, გარდა სპარსეთის ქვეშევრდომის ნიკ. ვლად. ბოგვერისა. ეს უკანასკნელი როსტოვში თურმე იცნობდა განსვენებულს და იქ შეპირებია, ცოლად შევირთავო; მაგრამ ეს ბოგვერი ცოლიანი აღმოჩენილა.

— 27 მაისს ნავთილულში ტაგანაიანის სახლის ქარხნადან მოუხარა 2 ბიჭა გამანადირი, სულ 36 ფუთი. ქურდებს ჰყოლიათ მტკრედან მოუვლათ ქარხნისათვის, გადმოუტრეკათ ქვის გაჯახნი, შესულან ეზოში, გაუტეხათ ფარდულის კარები, გამოუტანათ ორი ბიჭა ქანი და წასულან ისე, რომ არავის არაფერი გაუგია. კვამი მაიტანეს ვიღაც ალექსი აფთფაშვი და გიორგი სკინაშვი, რომელნიც შემო შეაპყრეს.

— გუშინ-წინ არაფელავის დიდ სახლში მცხოვრებნი შიშის ზარმა შეაყრია: საპარიკმახეროდან, რომელიც სახლში იმყოფება, სქლად კვამლი გამო-

გინებას მიჰყო ხელი და ამოიღო დანა ჯიბიდან და დასჯა თავისი მტრული მცველი ყველა ეს მოწმეების ჩვენებით დამტკიცდა ოლქის სასამართლოში, მაგრამ დამნაშავეს ორი თვით ციხეში დაპატიმრება მიუსაჯეს. პირველს მაისს, საღამოს ემს, ბინდებანდზედ. მ. მ. ბე — ლი სოფელ ბოდბისხევიდან შინ მიმავლელს სოფ. ზემო მაჩხანში. ფანანის ხევში, სადაც პატარა ტყეა, კარგა სოფლებიდან მოშორებით, ცხენ და ცხენ წამოსწვია „პიკნიკიდან“ მომავალი კირ. ლ. — ვი. ლ. — ვი გამოლაპარაკებია მ. მ. ბენ-ს, რომელთანაც კარგა ხანია უსიამოვნობა აქვს. როცა მიუხედავად მოუხედნა და ღარწმუნებულა, ახლო მახლოს არავინა სჩანსო, დაუწყა თურმე გინება უშვერის სიტყვებით და მოუბრუნდა მათარხით ხელში საცემლად შეშინებული მ. მ. ბ. უკანვე გამოქცეულა ძახილით, მიშველეთ ღ. ლ. — მა მომკლაო, უკან ღვ. გამოქცეულია მათარხით. ამ ხმაზე შეჯახებით გლეხი ჩუგუნით, რომელმაც დიფარა ბ. ღვ — ის არა კაცური ქცევისაგან. ეს ანბავი მოწმე ჩუგუნით მაისახლისთან რამოდენიმე კაცის თანადსწრებით დაამოწმა და მ. მ. ბ. ეს ჩვენება თავის საჩივართან ერთად წარუდგინა თავის მთავრობას. ამ საქციელმა ძრიელად აღელვა გლეხნი და ზიზღის თვალით უყურებენ ღვ — ს. ეხლა ახლო მახლოს სოფლებში მართა ამაზედ და ლაპარაკობს ხალხი.

გულამე.

ლოდა, ყველას ეგონა, რომ შენობას ცეცხლი გაუქრდა, ცეცხლის მქრობელ რაზმსაც შეატყობინეს და ისიც მალე მოვიდა, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ საპირფარეოში ცეცხლი წაქიდებოდა ხაზმას. ცეცხლი იქვე ფეხით მოსრისეს.

შენიშვნის გასწავლება:

საქმედება: თავდაზნაურობის მიწის მფლობელობის დაცვის საქმეებზე გამოძიება რეგულარულად ცალკის ინტერესით, რადგან ჩვენი აზნაურობის ერთად მამულ-დედული გლეხ-კაცობის და ქართველ მრეწველობის მემკვიდრეობაა.

უნდა იყოს: თავდაზნაურობის მიწის-მფლობელობის დაცვის საქმეებზე გამოძიება რეგულარულად ცალკის ინტერესით, რადგან ჩვენი აზნაურობის მამულ-დედული გლეხ-კაცობის და ქართველ მრეწველობის მემკვიდრეობაა.

საქმედება: საპირფარეო-გლეხის ბედ-იღბალი სანდო-მწიფე მოსაზრების ზედღებობაზე დამყარებული.

უნდა იყოს: საპირფარეო-გლეხის ბედ-იღბალი სანდო-მწიფე მოსაზრების ცალკედობაზე დამყარებული.

ქართულ სახალხო წარმოდგენების სახეობის ანგარიში.

გუშინდელს №-ში ჩვენ გვქონდა აღნიშნული სახალხო კითხვათა და წარმოდგენათა კომისიის კრება, რომელიც მოხდა კერძოდ, 27 აპრილს, და რომელზეც არაერთი იქმნენ სექციების ახალი წევრები. კრებაზე წაითხულ იქნა სექციების ანგარიშები წარსულ სეზონის შესახებ, რომელთაც კრებამ დაამტკიცა. მოგვყავს აქ ცნობები ქართულ სახალხო წარმოდგენების საქმის შესახებ 1900—1901 წლ. სეზონში.

გასულ წლის ენკენისთვის ამ წლის მთავრად სახალხო კითხვათა სადგომში, აგრეთვე ქუჩაზე, ქართულ სექციის გაუმართავს 28 წარმოდგენა და კონცერტი. სექციის წარმოდგენა შემდეგი პიესები: გ. გრიშაშვილის „მეფე“, პარიზელი ლატანი (ორჯული), მომზადების „არსენა“, სუნდუკიანის „პეპო“ (ორჯული), კ. მესხის „თამარ ბატონიშვილი“, ზ. ზაქარაიას „ეროვნ. მატრიონის“ „მეტრ-მოყვარე ძმები“, ცაგარლის „ციმბირელი“, „ჯერ დიხობენ, მერე დაქორწილდნენ“, სუნდუკიანის „ხათაბალი“, ცაგარლის „რაც გინახავს, ვეღარ ნახავ“, ერისთავის „დავა“, ბიძიასთან გამოხურობა“ და „მოულოდნელი საშუალება“, მაჩაბლის „ადვოკატი მელოდი“, აზიანის „ფული და ხარისხი“, „აჯობა“ (ბავშვებისათვის გამართული წარმოდგენა), გუნის „და-მა“, ცაგარლის „მათა“, „პარიზელი ბიჭი“ და ა. ფურცელის „აგაზაკები“. ამ პიესებიდან ცხრა პიესა პირველად ითამაშებდა სახალხო სცენაზე. გარდა ამისა სექციის გასულ სეზონში გაუმართავს 5 კონცერტი (სამუსიკო, სამიმლერო და სალიტერატურო განყოფილებით). ეს კონცერტები კარგის პირობით იქმნენ შესრულებულნი. ხალხს აცნობდა საუკეთესო ევროპული კომპოზიტორების სამუსიკო ნაწარმოებს და ამასთანავე ეროვნულ სიმღერით უტკბობენ სმენას (ბ. ჟალაღიშვილის ხორო და სოლისტები).

ყველა წარმოდგენა-კონცერტებს გასულ სეზონში დასწრებია 7470 კაცი, ასე რომ თითო წარმოდგენაზე მიღის 256 საცი.

სექციის შემოსავალი წარმოდგენა-კონცერტებიდან სულ ყოფილა 522 მან. 40 კპ., დაუხარჯავს კი 642 მან. 78 კპ., ასე რომ დეფიციტი ყოფილა 120 მან. 38 კპ., რომლის ნაწილი დაფარულია კ. ნ. ე. ქობულაშვილის შემოწირულობით დანაწილი კი ქართულ დრამატულ საზოგადოების შეწყვეტით.

გარდა წარმოდგენებისა და კონცერტებისა სექციის საზოგადოება წელს სხვა-და-სხვა დროს უჩვენებია ხალხისთვის ბუნდოვანი სურათები სამეცნიერო და ბელეტრისტულ ნაწარმოებიდან და ამასთანავე უძღვებია მოკლე აღწა ამ სურათებისა.

როგორც ამ ანგარიშიდან სჩანს, სახალხო წარმოდგენების მოღვაწეთ ნაყოფიერად

უშუშავნიად საზოგადოება წელს და ვესურვებთ შემდეგშიც არ მოეკლოთ მეცადინეობა ამ კეთილ საქმეში.

ქალაქის საბჭო

28 მაისი.

მკითხველებმა იციან, რომ ქალაქის საბჭომ კავკასიის სამეურნეო-სამრეწველო გამოყენების აღუთქვა დახმარება 15,000 მან. (5000 მან. ქალაქის საკუთარ პავილიონისათვის და 10,000 საზოგადოდ გამოყენების მოწყობისათვის). ქალაქის საბჭოს ეს დადგენილება უკვე დაუმტკიცებია საგუბერნიო მთავრობას და ქალაქის გამგეობას აღნიშნული თანხა იულია შემდეგ ქალაქის სპეციალურ თანხებიდან: 2000 მან. მუშათა საფადმყოფოს თანხიდან; 4000 მ. ბიბლიოთეკის თანხიდან, ხოლო 9000 მან. სახელოსნო სასწავლებლის თანხიდან. საბჭო ხმის უმეტესობით დასთანხმდა გამგეობის ამ გარდაწყვეტილებას. საბჭომ დაამტკიცა აგრეთვე ქალაქის გამგეობის დადგენილება იმის შესახებ, რომ მიეცეს უფასოდ წყალი კამოყვის ეკლესიის ამშენებელთ, ვიდრე ეკლესიის სულ დაამთავრებდნენ, მხოლოდ თვალყური უნდა ადევნონ ტუფილ-უბრალოდ წყალი არ იხმარონ, რისთვისაც დასაღამენ წყლის საზომს.

კარგა ხანს კამათი გამოიწვია გამგეობის დადგენილება ტფილისში მარია მადლონელის თავშესაფარის შესახებ. როგორც თავის დროზე აღნიშნული გვქონდა, ქალაქის მოურავის წინადადებით გამგეობამ შეადგინა წესდება ამ თავშესაფარისა, ხარჯთაღრიცხვა და გარდაწყვიტა კიდევ ტფილისში აღნიშნულ თავშესაფარის დაარსება, რომელშიც თავდაპირველად უნდა მოთავსებულიყო 20 ქალი, რომელთა გასასწორებლად და სწორ გზაზე დასაყენებლად თავშესაფარში შემოღებულ იქმნებოდა სხვა და სხვა ხელ-საქმე, წერა-კითხვა, კრა-კერვა და სხვანი. ანგარიშით ქალაქს ჯერ-ჯერობით ამ ფრიად სიმპატიურ დაწესებულებაზე 2000 მან. დაეხარჯებოდა თავის მხრივ. საბჭოს საფინანსო კომისიამ არ დასთანხმებია გამგეობის დადგენილებას და ის აზრი გამოუთქვამს, რომ უსახსრობისა გამო დარჩეს ეს საკითხი მოხსენებულ დრომდე.

ზმ. ანანაფი. ჩემის აზრით, ქალაქის საბჭომ არ არის ასეთ ფილანტროპიულ დაწესებულებების შექმნა; იგი კერძო ინიციატივის საქმეა, რასაც, შეიძლება, ქალაქი კიდევ დაეხმაროს.

ზმ. ზაქარაიას წინააღმდეგა ანანოვის განცხადებისა და ამბობს—მაშ გინ არის ზნეობრივად და სხვა მხრივაც ვალდებული, თუ არ ქალაქის სამმართველო, იზრუნოს ქალაქის მცხოვრებთა კეთილ წარმატებისათვის. ვისაც ჩვენი ქალაქის განაპირა ადგილები დაუთვალდებია და იქ გახრწილ პირუტყვულ ცხოველებს დაჰკვირვებია, განა შეიძლება გულ-გრილად უცქიროს კაც-მამა და მუშა შენობა, რამე სახსარი არ გამოხდნოს ამ სულით ხორცამდე გამრცენელ ცხოველების ასაცილებლად, ლეზლად, ხალხის ასე თუ ისე სწორ გზაზე დასაყენებლად. თქვენ უნდა იცოდეთ მთელი ის სისამაღლე, რომელსაც ქალაქში ზოგიერთმა სულის გამყიდველნი სჩადიან, რომელნიც, როგორც საქონელით, ქალების სხეულით ისე ვაჭრობენ; დედა შეილს ჰყიდის რამდენიმე გროშად. მთელი წრეა შემდგარი ქალების სყიდვა-გასასყიდად და განა ჩვენ ამას გულ-გრილად უნდა უცქიროთ და არ მივყევით გამგეობის სურვილს? მხოლოდ უნდა ვიცოდეთ იქმნეს შემუშავებული ეს საკითხი და სულ სხვანაირი ნიშნავზე უნდა მოვიწყოს, რომ ჩვენმა ცდამ ნაყოფი არ გამოიღოს.

ზმ. ზაქარაიას და კ. ჯალაღიშვილი მიემხრნენ ანანოვის აზრს. ეს ჩვენი საქმე არ არისო, უფრო ასეთი ფილანტროპიული დაწესებულებების შექმნა ქალების საქმეა და ვინც იცისრეს, ჩვენ დავეხმაროთ.

საბჭომ ხმის უმეტესობით უარყო გამგეობის წინადადება და დაადგინა, თუ ვინც ცოტაა ასეთი დაწესებულების შექმნას ვინც იცისრეს, ქალაქი დაეხმარება მას.

დასასრულ, რამდენიმე უმნიშვნელო საქმის განხილვის შემდეგ, საბჭოს მოხსენდა კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის მოწერილობა იმის შესახებ, რომ სახალხო განათლების მინისტრმა უწყურად-ღებოდ დასტოვა ქალაქის საბჭოს თხოვნა, შეჩერებულიყო ქალაქის სახელოსნო სკოლის სამის განყოფილების დახურვა იმ დრომდე, ვიდრე ამ განყოფილების მოსწავლენი სწავლას დაასრულებდნენ.

პროპონიები

ს. ხიდისთავი (გურამ). ძალიან მადამდებო დაუდგათ ჩვენს შეპყრუებულს. ჯერ იყო და უზომო წიგნებისაგან თავი გერღვასო, ჯიბის ზრდას სანახევრად შეუტრია, ფოთლად მუდამ სველი და საშრობი ტექსტი. მერე მოგვჩნია, როგორც ვქანა, წიგნისაგან, გვერდს სველი და საშრობი ტექსტი. მერე უბედურება დაგვატრია: თურმე წელს ჩვეულებრივზე ბევრად ზედ-შეტი გრენა გვიყვია ჩვენ გამკეთებელი ვაჭრებისაგან. უველას ეგონა—ჩემი ფოთლი თუ არ ამითადა, საუბრად მაინც ვიწყო შეზღუდვისაგან. მაგრამ წელს შეზღუდვას ბოლომდე გვეყვია ჯა და ამან რად გერც სხვისაგან იშვავს საუბრად და არც კერ თავისი ფოთლი. ამ კვირას იყო ბევრი მაგალითი, რომ ფოთლის უქონლობის გამო დიდ კანდან ამოხუდა ჯაის გვერდები. სიტყვა სანახევრად წარმადგენდა ეს სურათი: დაზრდილა ამდენა აბრეშუმის ჯა, მაღლა თავს იშვავს—მაგამე ერთ კვირას კიდევ და შეკე პარკებს დაეკეთებო. მაგრამ, სდ არის ფოთლი!

აქვე არ შეგვიძლია არ შევქცეთო „შუამავლის“ ურდადება ამ კანკარებს, რომ ხიდისთავისა და მის მიდამო სოფლებში კეთდება საშუალო სარისხის შარავი, რასაც ხელს შეუშობს ჯა და უქარბა. სხვებთან შედარებით ჯაშურო შარავი ყოველთვის შეტი ფასად ბოიდება და სხვებთან შედარებით ჯაშურო ვაჭრები უფრო შეტი მოგვასა არიან. ფრიად სასარგებლო იქნება ბოდა, როგორც შესრულებებისათვის, ისე მისანახევრებისათვის, რომ „შუამავლის“ თავისი მოქმედება გაუფრთხილებინა და ხიდისთავის რაიმეში განუფრთხილება დაეკრებო.

ამ ნაირად შეპყრუებულს უნდა ისარგებლონ წვეწავდელ გამოცდილებით და ერთი, რომ მოაშრონ ბოდა (თუთა), რაც შეიძლება ბოდად, და მეორე, გრენა თუიდან ბოდა, რამდენიმე გამოსაყვები ფოთლი ეშვავათ. უკანასკნელი კი წინ წინ უნდა დამხადონ, თორემ გაიხადეს ისე დაეკრებოთ, როგორც წელს მოგვადიათ.

სალამოს დეპეშები

29 მაისი

პეტერბურგი. კავკასიის სამოსწავლო ოლქის ინსპექტორს ზადაცის უმაღლესად ებრძანა იმავე სამოსწავლო ოლქის მზრუნველად ყოფნა.

სახელმწიფო საბჭოს მრეწველობის, მეცნიერების და ვაჭრობის დეპარტამენტის სტატს-სეკრეტარს ფილოსოფოს ებრძანა სახელმწიფო კანტალიორის ამხანაგად ყოფნა.

მინა. ზიმო პალატამ ერთხელ მიიღო წყლის არხების პროექტი.

იოჰანსბა. ვალდებზე მოვიდა ტოკიოში.

მანმა. თუმცა საერო კრებამ თავის თავმჯდომარეს მიანდო გადასცეს უცხოელ კონსულებს კუნძულის სურვილი საბერძნეთთან შეერთების შესახებ, მაგრამ ბატონის შვილმა გიორგიმ თითონ ოფიციალურად გადასცა ეს სურვილი კონსულებს. უკანასკნელმა უარი სთქვამს ამ განცხადების მიღებაზე.

ლონდონი. ქვემო პალატა. მთავრობას შეეკითხნენ ტიანცინში ტაქუს ქუჩაზე მომხდარ ინციდენტის შესახებ. ლორდ

გამილტონი საპასუხოდ ამბობს, რომ გველის მოხსენებების მიხედვით ინგლისელებს საპოლიცო ჯარის კაცები მოემყდნენ საქებურის თავდაჯერებლობით და მათ მხოლოდ მაშინ მიჰმართეს ლოყვები, როცა მძულა-ბუღონი შეიქმნენ ასე მოეჭედნათ თავის დაცვისათვის. გერმანელი პოლიცო დაეხმარა ინგლისისას და იზრუნა გერმანელ ჯარის კაცები მოეშორებინა შეტაკების ადგილიდან. იაპონელებმა კი დიდი დახმარება აღმოუჩინეს ინგლისის პოლიცისას. რა-ცა კიდევ ჰკითხეს გამილტონს, იყო თუ არა მეორე ამგვარი შეთხვევა, მან უპასუხა, რომ იგი დაეკითხა გველის დეპეშით.

პეტერბურგი. 28 მაისს საერო განათლების სამინისტროს სადგომში დაიწყო სხდომები საშუალო სკოლის რეფორმის კომისიამ. კომისიის მუშაობის პროგრამა, როგორც „ნოვოე ვრემისა“ გაუგია სანდო წყაროებიდან, შემდეგია: 1, საშუალო საზოგადო განათლების სკოლის ორგანიზაციის ძირითად დებულებათა შემუშავება; 2, ამ სკოლისთვის გაკეთილებების ახლის სქემის შედგენა; 3, შედგენა წესებისა, თორგორ უნდა შემოიღონ ძირითად დებულებათა მიხედვით შედგენილი წესდება საშუალო სკოლისა; 4, შემუშავება წესებისა, თუ როგორ შეიძლება 1901—1902 საშუალო წელშივე შეიცვალოს კლასიკური გიმნაზიები და რეალურ სასწავლებლებში არსებული სქემა გაკეთილებებისა, რათა რაც შეიძლება ადრე და მოხერხებულად იქმნეს შემოღებული საშუალო სკოლის ახალი წესდება; 5) საბუნების-მეტყველო და საკანონმდებლო საგნების და სამშობლოს აღწერის მასწავლებელთა შოვნა, რათა ამ მხრივ უზრუნველყოფილ იქმნას ახალი საშუალო სკოლა; 6) კითხვა საზოგადოთ საშუალო სკოლის მასწავლებლები და განსაკუთრებით ახალ ენების მასწავლებლების მომზადების შესახებ; 7) საქალაქო საშუალო სასწავლებლის ძირითად დებულებათა შემუშავება კომისიის წევრები არიან: საერო განათლების მინისტრი ვანოკსკი, მინისტრის ამხანაგი მემჰანინოვი, ალექსეი ნკო—კუზანის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველი, ფონ-ანრებ—ხარკოვის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველი, ვესელი—საერო განათლების სამინისტროს საბჭოს წევრი, ვინოგრადოვი—მოსკოვის უნივერსიტეტის პროფესორი, გოლოვინი—ტენოლოგიური ინსტიტუტის დირექტორი, გოტლიბი—მასწავლებელი შესამე გიმნაზიისა და ალექსანდრეს კორპუსისა, გურევიჩი—კერძო გიმნაზიის დირექტორი, იგნატიევი—ლოქტო და მოსკოველი პედაგოგი, კიოგოროდოვი—სატყეო ინსტიტუტის პროფესორი, კარპოვი—საერო სამინისტროში ჩარიცხული კირპირნიკოვი პროფესორი და დეკანი მოსკოვის უნივერსიტეტის ფილოლოგიური ფაკულტეტისა, კოვალევსკი—ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი, მაკაროვი—გენერალ-ლეიტენანტი, სამხედრო სასწავლებელთა მუშეუმის თავმჯდომარე, მურომცევი—ოლქის ინსპექტორი, გრაფი მუსინ-პუშკინი—საერო განათლების სამინისტროს საბჭოს წევრი. ნეკრასოვი—მოსკოვის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველი, ნიკიტინი—მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, პიპინი—აკადემიკოსი, სახმანოვი—საერო განათლების სამინისტროს დეპარტამენტის დირექტორი, სმირნოვი—ლარინის გიმნაზიის დირექტორი, სონინი—პეტერბურგის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველი, ფოსტი—მთავარი რეალურ სასწავლებლის დირექტორი და შვარცი—რიგის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველი. კომისიის სხდომა დაიწყო ნისტრის სიტყვით, რომელშიც მან განაცხადა, რომ მან აღსარულად უნდა აღიაროს ნებისა, რომელიც გიმნაზიებში მარტის რესკრიპტში, შეჰყარა ეს კომისიის საშუალო სკოლის გადაკეთების და გაუმჯობესების კითხვის განსახილველად.

რედაქტორი გამომცემელი
ა. ჯ. ჯეჰანა. ა. ჯ. ჯაბაძე.